

Andræ: Da Ingen synes at ville begjære Ordet, og da jeg ønsker at begrunde min Stemmegivning i denne Sag, skal jeg nu tillade mig at udtale mig. Jeg kunde meget ønske at begynde med en Ytring, som kunde finde almindelig Tilslutning, og jeg finder en saadan i, hvad det ærede Medlem foran mig (Haffner) udtalte, idet han gjorde opmærksom paa, at det nuværende Lovforslag vistnok blandt alle dem, der have været forelagte i nærværende Session, maa indrømmes at være det, der uden Sammenligning maa tillægges den største Vigtighed. Jeg tør paa ingen Maade indskrænke mig hertil; jeg troer, uden at berygte at gaae ud over den strengeste Sandhed, at kunne sige, at alene med Undtagelse af Grundlovsforhandlingerne, af hvilke vi jo vel have haft en urimelig Overslødighed — det skal jeg ikke nægte — har der aldrig været forelagt nogen af vore Repræsentationer noget Lovforslag, hvis Betydning er saa stor som dette. Jeg troer ikke, man vil kunne frakjende det denne Betydning, hvad enten man henseer til den følelige og haarde Maade, paa hvilken det griber ind i Borgernes personlige Stilling, eller man tager i Betragtning den Rolle, det spiller som Led i den hele Statsorganisme, eller endelig og fremfor Alt, naar man seer hen paa den Betydning, den heldige eller mislykkede Gjennemførelse af et Lovforslag som dette vil kunne faae paa Statens Bestaaen, paa vort Fædrelands Opretholdelse eller Undergang. Men hvis nu dette er Tilfældet, er det da naturligt, eller er det ønskeligt, at den høje Regjering søger at gennemføre Loven i den nærværende Samling? Vi have nu været samlede i en Række af Maaned, som længt, længt overstrider den Tid, Forsatningen har tænkt sig at være den naturlige. Jeg troer, at det vilde være en høist besynderlig Overvurdering af vore Kræfter, hvis man vilde gaae ud fra, at vi nu vare istand til at drøfte en Sag paa den Maade, som vi vilde have kunnet det, naar den var bleven indbragt i rette Tid. Jeg kan og bør paa ingen Maade betvivle, at den høje Regjering er fuldt overbevist om, at Loven er fortrinlig, og at det vilde være et stort Gode at faae den gennemført; men Regjeringen maa heller ikke overse, hvad endogaa Forsatningen siger al-

deles udtrykkelig, at, forat et Lovarbejde skal bringes tilveie paa den rette og naturlige Maade, maae de to Dele af Repræsentationen hver for sig kunne have haft Leilighed til at gjøre sin Indflydelse fuldstændig gjældende. Forsatningen tillægger Landstthinget med en eneste Undtagelse, om hvilken der vel kan tvistes meget — jeg sigter til den særegne Stilling, hvori den sætter Folkethinget ligeoverfor Finansloven —, fuldstændig den samme Medvirkning ved hele Lovgivningsværkets Fremme som Folkethinget. Om det ogsaa kan være mindre nødvendigt at hævde dette ved Sager af mindre gennemgribende Betydning, troer jeg dog ikke, man vil overse, at der er stærke Grunde til at fremhæve det just ved en Sag af en Betydning som denne. Jeg skal imidlertid ikke opholde mig herved; det falder mig ikke ind at ville benægte Regjeringens Ret til at indtage den Stilling, som den maatte ansee for den hensigtsmæssigste; jeg har blot villet hævde min Ret til at udtale, at jeg fandt denne Stilling urigtig og beklagelig. Men naar jeg vender mig til Landstthinget, maa jeg gjentage den samme Bemærkning. Jeg troer ikke, at Landstthinget bør eller kan opgive sit Krav paa modent og fuldstændigt at drøfte den foreliggende Lov. Nu vil man vel svare: Ja, lad os faa gaae til denne modne, besindige og omhyggelige Drøftelse af Loven; men det vilde være en reen Illusion, hvis man ansaae dette for muligt. Jeg betragter det dog som givet fra alle Sider, og vi behøve blot at kaste et Blik paa den Maade, hvorpaa Forsamlingen viser sig med Hensyn til Medlemmernes Tilstedeværelse, for at være fuldstændig paa det Reine med, at en saadan Drøftelse er en ligefrem Umulighed. Den er heller ikke forudsat fra nogen Side. Der har kun været Tale om og kan kun være tænkt paa en Gjennemførelse af Loven i den kortest mulige Tid med de mindst mulige Forandringer, ubeseet, saa at sige. Et Medlem, som føler en varm Interesse for Loven, meente dog, at Landstthinget ikke burde lade sig frastrive den, som det forekommer mig, høist beskedne Stilling at være en Sort Revisionstribunal, der, hvor aabenbare Misforstaaelser, Urigtigheder eller Modsigelser vare indkomne i Hui og Hast ved tredie Behandling i det andet